

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

1. Општи подаци

Име кандидата	Јована Момчиловић
Уметничка област	Примењене уметности и дизајн
Име ментора	Зоран Блажина, редовни професор
Назив уметничког пројекта	<i>МАПИРАЊЕ СЕЋАЊА</i> <i>Просторно лоцирање индивидуалних сећања</i> <i>посредством знака у функцији питања</i>
Комисија за писање извештаја	Зоран Блажина , ред. проф. Факултета примењених уметности у Београду (ментор); Слободан Манојловић , ред. проф. Факултета примењених уметности у Београду (председник комисије); Љиљана Петровић , ред. проф. Факултета примењених уметности у Београду; Растко Ћирић , ред. проф. Факултета примењених уметности у Београду; Божидар Ђуровић , ред. проф. Факултета савремених уметности.
Датум седнице Наставно уметничко научног већа на којој је именована Комисија	17.11.2017.
Број одлуке о именовању Комисије	бр. 03-13/90-IV/7 од 17.11.2017.

2. Биографија кандидата

Име презиме	Јована Момчиловић
Место и датум рођења	Београд, 12.01.1987.
Адреса	Борска 88, Раковица, Београд
Телефон	064/2965830
<i>E-mail</i> адреса	van.jon.jon@gmail.com

Јована Момчиловић рођена је 12. јануара 1987. године у Лесковцу, где је завршила „Средњу школу за текстил и дизајн“. У току средњошколског образовања, 2006. године, добија другу награду на конкурс Министарства просвете и спорта Републике Србије и Европског покрета у Србији под називом „Европа у школи“, а са темом „Дух заједништва у демократској Европи“. Била је изабрана за ђака генерације.

Године 2006. уписује Факултет примењених уметности у Београду, одсек примењена уметност, смер графички дизајн, где је дипломирала 2011. године и стекла звање мастер. Докторске студије на Факултету примењених уметности у Београду уписује 2014. године.

Током студија била је учесник две интернационалне летње школе Универзитета уметности у Београду:

„Брза ферментација“ одржана у Неготину, 2008. радионица за сликање мурала, код ментора професора Сенише Жикића.

„Места покретног сећања“, Сремски Карловци, 2009. радионица за дигиталну уметност – морфовање под називом „Reverse Mutant Zombies ” под менторством професора Дејана Грбе.

Била је део програма „Youth in Action 3.1“, 2010. године, као асистент наставе анимације летњег омладинског кампа у Француској „Youth Газе Беунд Ландсцапе“.

Године 2012. добија статус слободног уметника од УЛУПУДС-а.

Професионални рад

Од септембра 2013. до 2015. године ангажована је као сарадник у настави на предметима ликовно узорковање текстила и цртање и сликање, на Технолошком факултету у Лесковцу, на смеру за индустријски дизајн текстилних производа.

2011 – 2014; 2016 – 2017 ради као илустратор дигиталних уређаја за компанију „TrackIT” из Лондона

2013 – 2014, графички дизајнер за модни бренд „Mode Walk”

2014 – 2018, графички дизајнер адвертајзинг агенције „Adit Advertising” из Хјустона

2015 – 2018, графички техничар и илустратор за агенцију „Rambler On”

2018, графички дизајнер „VDS Jeans”, која се бави производњом фармерица.

Изложбе

Излагала је и на више од 30. групних изложби у земљи и иностранству, а имала је три самосталне изложбе:

„Знак” – изложба логотипа, Градска Галерија Народне Библиотеке у Лесковцу, 2012,

„Passenger” – изложба цртежа, Галерија дома Културе у Грделици,

„Значења” – изложба плаката, Народни музеј у Лесковцу, 2014.

Награде

Друга награда у оквиру редовне наставе на Факултету, на предметима „Графичке комуникације” и „Плакат”, на конкурсима „Наука у служби здравља” компаније „Roche” и Факултета примењених уметности,

Друга награда на конкурсима Позоришног плаката са називом „Плакат као идентитет фестивала, 17. Интернационалног фестивала дечијег позоришта 2010. у Суботици”,

Прва награда за кратак филм „Филмом против дуванског дима”, 2009. године, на конкурсима расписаном од стране Министарства здравља Републике Србије, а у сарадњи са Европском канцеларијом за борбу против дувана и уз медијску подршку телевизије Б92.

3. Детаљна анализа уметничког пројекта кандидата

Докторски уметнички пројекат *МАПИРАЊЕ СЕЋАЊА - Просторно лоцирање индивидуалних сећања посредством знака у функцији питања*, постављен је као уметничко-теоријско истраживање начина како да се сачувају персонализована сећања једног времена у датим географским оквирима на територији Београда. Бавећи се притом узрочним појавама и питањима која покрећу сећања и њиховим маркирањем у виртуелном свету, при чему се, Јована као аутор, ослања на веб апликационе системе, друштвене мреже и саме промене друштва услед дигиталног доба. Овај докторски уметнички пројекат говори о идентитету једне заједнице кроз призму сећања.

Пројекат се састоји из три дела – теоријског, који се бави појмом сећања, друштва, идентитета, дигиталног доба, друштвеним мрежама, виртуелним простором...; истраживачког, у коме се бави прикупљањем података; и практичног који представља дигиталну мапу прикупљених сећања.

У уводу теоријског рада аутор пројекта објашњава узроке који су довели до потребе за бављење овом темом. Позивајући се на Роланда Бартеса открива друштвену истину, уписану у сећањима, која се може пронаћи у центима градова. Баш зато аутор узима кључне локације у граду као центре догађања, које већ поседују „симболичку ауру“ и даље истраживање ће се искључиво базирати на тим одређеним локацијама.

Даље објашњење пројекта аутор описује у наслову „Од идеје до пројекта“ где се полази од инстинктивне жеље да се сачува прошлост.

У првом делу теоријског рада, Јована се бави појмом сећања, његовим биолошким аспектима и процесима памћења. Говори о различитим врстама меморије: сензорне, краткорочне и дугорочне где спадају и аутобиографска сећања којима се овај рад превасходно бави. Долази до тога како настају успомене. Открива нам шта је то што одређује тип наших сећања, који појмови утичу на њих, како се она мењају. Затим објашњава појам лажних сећања и зашто заборављамо.

У следећој фази теоријски рад прелази на описивање **друштвених мрежа и како оне утичу на стварање сећања**. Аутор истиче да су друштвене мреже довеле до тога да сваки део живота бележимо и стога износи закључак да оно што није забележено као да се није ни догодило. Ако не постојимо у виртуелном свету као и да не постојимо.

У приказу појединачних друштвених мрежа, објашњено је на који начин оне доприносе чувању и дељењу сећања. У новом поглављу објашњавају се појам геовизуализације и виртуелног приказа Света, са акцентом на Гугл мапе, заједно са Приказом улица и Гугловом временском линијом „Timeline“. У опцијама ових апликација постоје архивске базе тако да дословно омогућавају путовање кроз време, и видљиве промене настале у њему. Аутор из овог дела закључује да захваљујући апликационим сервисима Гугла, лако можемо призвати сећања и поново проживети неку успомену.

У четвртном поглављу „Београд – Места сећања“ после кратког увода о историји и географском положају града, аутор наводи локације које су одабране за овај докторски уметнички пројекат. То је 25 локација које су важне као туристичке, по свом историјском или културном значају. То су јавне површине на којима се окупља велики број људи. Аутор сећања доживљава као кружну путању – све полази из једне тачке, и сећањем се враћа у исту. Због тога у основи сваког знака који симблизује одређену локацију, аутор поставља круг. Он је исте величине код свих локација, и у њега се уписују основни симболи који представљају главне карактеристике одређене локације. На крају овог поглавља аутор даје осврт на мисли великих људи који су говорили или писали о Београду.

У предпоследњем поглављу описана је сама **реализација пројекта**. Методе истраживања и њихови резултати. Аутор је спровео анкету у којој је прикупио податке од 146 особа пре самог креирања веб мапе на сајту пројекта. Износи статистичке податке о полу, годинама, избору локација, годишњем добу у којима су се сећања која су описивали догодила, затим веродостојности и интезитету сећања, асоцијативној боји, и утицају који је дати догађај кога се присећају имао на њихову будућност. У анкети су била укључена још нека питања као што су особа која је учествовала у

догађају који описујете, врста осећања и слично. Аутор је дошао до податка да се многи од анкетираних сећају апстрактних појмова попут временских прилика – ветра, сунца, кише; осећања – усхићености, среће, заљубљености; укусима и храни.

У следећем наслову описује се поступак креирања знакова који представљају одређене локације и својом асоцијативном конотацијом призивају сећања. Аутор објашњава коришћене мотиве и боју.

У последњем делу овог поглавља даје детаљан опис пројекта, корисничке апликације и веб сајта, визуелна решења и представља начин на који је пројекат пласиран и презентован.

Уметничко – истраживачки допринос описан је у шестом поглављу, где се наводи да јединствени симболи, креирани да представљају одређене локације у Београду имају комуникацијску улогу, јер својом асоцијативном конотацијом призивају сећања везана за одређено место. Посебан допринос овог пројекта је у бољем разумевању прошлости и очувању заједничких успомена. Кроз реализацију овог пројекта формирана је мапа општих места сећања захваљујући дигиталној интерпретацији. Значај пројекта је и у повзивању појединаца и стварању осећаја припадности и заједништва.

4. Оцена остварених резултата

Докторски уметнички пројекат Јоване Момчиловић „МАПИРАЊЕ СЕЋАЊА - Просторно лоцирање индивидуалних сећања посредством знака у функцији питања“ остварио је свој циљ повезивања заједнице и стварања места сећања кроз ауторски пројекат у виду веб сајта са тежњом да прерасте у корисничку апликацију. Аутор оставља места за даљу надоградњу и проширење пројекта у будућности.

Кандидаткиња је на иновативан начин, уз помоћ истраживања, анализе и прикупљања података, а посредством дигитале технологије, направила својеврсну архиву личних сећања људи из једног града. Прикупљени материјал у овом пројекту оставља могућност за даљу интерпретацију и може користити другим истраживањима која би се бавила идентитетом, сећањима и историјом Београда.

Ауторка је својим знаковима који представљају одређене локације у граду, дала допринос визуелном идентитету града, који се може користити у промотивне сврхе. Успела је да им пренесе комуникацијску моћ и да визуелним језиком позове људе на интеракцију и пробуди у њима сећања која их везују за та одређена места.

Оствареним резултатима кандидаткиња доприноси новим сазнањима унутар уже уметничке области.

5. Критички осврт Комисије

Може се закључити да је полазиште кандидаткиње – жеља да се сачува прошлост, довела до својеврсне анализе сећања и дала нов и занимљив угао посматрања заједнице приказане кроз дефинисане локације. Основна функција овог докторског уметничког пројекта кандидаткиње Јоване Момчиловић је размена аутобиографских сећања између случајних пролазника, стварајући између њих везу која другачије не би постојала. Остварени пројекат буди дух заједништва. Неким старим местима дају се нова значења, која се могу изместити из историјске или културне конотацији и тумачити кроз призму личних осећања и доживљаја, откривајући нову истину и стварност каква јесте.

Овај рад проналази инспирацију у ауторовој тежњи да сачува прошлост. Београд доживљава као град кроз који пролази, док у исто време и живи у њему. На крају једино што остаје иза нас јесу сећања на оно што смо чинили и оно што смо били.

Реализовани уметнички пројекат је само основа за даљи развој приче, која не зависи од самог аутора већ од корисника апликације. Пројекат постоји као својеврстан облик музеја сећања, споменар једног времена које се мења, реализованог кроз јединствени и оригинални визуелни концепт.

Јована Момчиловић је својим докторским уметничким пројектом, кроз анализу, истраживање, теорију и крајњим производом, доказала значај овог рада.

6. Закључак са образложењем доприноса пројекта уметности

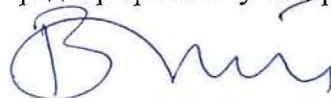
Чланови комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта „МАПИРАЊЕ СЕЋАЊА - Просторно лоцирање индивидуалних сећања посредством знака у функцији питања“ са задовољством предлажу Научно уметничко наставном већу Факултета примењених уметности и Сенату Универзитета уметности да прихвате овај извештај и покрену процедуру за јавну одбрану докторске дисертације Јоване Момчиловић.

Увидом у реализовани уметнички део рада и поднети писани материјал, комисија истиче да је овај докторски уметнички пројекат теоријски и уметнички утемељен и закључује да кандидат може да приступи одбрани истог.

Уметничко-истраживачки допринос овог пројекта није само пример како се новим технологијама могу сачувати сећања, већ је и пример уметничког документовања. Кандидаткиња је из позиције графичког дизајнера, на основу релевантне одабране литературе, направила својеврсну архиву аутобиографских сећања једног простора.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Зоран Блажина, ментор,
ред. проф. ФПУ у Београду

Слободан Манојловић,
ред. проф. ФПУ у Београду

Љиљана Петровић,
ред. проф. ФПУ у Београду

Растко Ђирић,
ред. проф. ФПУ у Београду

Бождар Ђуровић,
ред. проф. АЛУ у Београду

Ђуровић